

Kilpirauhas- ja lisäkilpirauhasleikkauksen kotihoito-ohje

Kilpirauhasleikkauksen yleisimmät aiheet ovat kilpirauhasen liikakasvu (struuma), kilpirauhasen liikatoiminta ja kilpirauhasyöpä. Lisäkilpirauhasleikkauksen aihe on yleensä hyvänlaatuisesta kasvaimesta johtuva lisäkilpirauhasen liikatoiminta.

Kipu

Leikkausalueen kipuun voit käyttää särkylääkettä muutaman päivän ajan ohjeiden mukaan.

Haavan hoito

Sinulla on sulavilla ompeleilla suljettu haava. Pidä haava puhtaana ja kuivana 1–2 vuorokautta. Tämän jälkeen voit käydä suihkussa ja haava-alue saa kastua. Haavan suojana olevaa huokoista teippiä ei tarvitse suihkun jälkeen kastumisen takia vaihtaa. Kuivaa haava-alue kevyesti puhtaalla pyyhkeellä. Vältä haava-alueen hankausta, venytystä ja painetta. Haavateipin käyttäminen edistää haavan paranemista, ja sitä suositellaan pidettävän kaksi viikkoa. Haavateipin ollessa likainen tai verinen, vaihda se aina puhtain käsin. Haavateippiä voit ostaa apteekista. Saunaan ja uimaan voit mennä aikaisintaan 10–14 vuorokauden kuluttua toimenpiteestä, kun haava on hyvin parantunut.

Kilpirauhasarvojen tarkkailu

Kilpirauhasen toisen lohkon poiston jälkeen voi esiintyä ohimenevää kilpirauhasen vajaatoimintaa, jonka oireina ovat väsymys, voimattomuus ja vilutus. Kilpirauhasarvot (TSH ja T4v) on hyvä määrittää noin kahden kuukauden kuluttua leikkauksesta, joko terveyskeskuksessa tai työterveyshuollossa.

Kalsiumtason tarkkailu

Koko kilpirauhasen poiston tai lisäkilpirauhasleikkauksen jälkeen veren kalsiumpitoisuus voi laskea liian matalaksi. Koko kilpirauhasen poiston jälkeen kalsiumtason laskun syynä on lisäkilpirauhasen tilapäinen verenkiertohäiriö, joka yleensä korjaantuu muutamassa viikossa. Lisäkilpirauhasen poiston jälkeen voi esiintyä luiden ”kalkinnälkää”, mikä myös laskee veren kalsiumpitoisuutta. Kalsium on tyypillisesti matalimmillaan 2–4 vuorokautta leikkauksen jälkeen, mutta voi joskus laskea myöhemminkin. Veren kalsiumpitoisuus tutkitaan ennen kotiutumista ja tarvittaessa määrätään kalsiumlääkitys.

Matala veren kalsiumpitoisuus ilmenee käsien pistelynä ja puutumisenä sormissa, varpaissa ja suun ympäristössä. Jos leikkauksen jälkeen kotona ilmenee matalan kalsiumin oireita, ota yhteyttä arkipäivisin klo 8–14 korva-nenä- ja kurkkutautien poliklinikalle ja muina aikoina päivystysapuun p. 116 117.

Äänen huolto

Kilpirauhasleikkauksen jälkeen voi olla tilapäistä tai pidempikestoista äänen heikkoutta, äänen käheyttä ja äänen tuottaminen voi tuntua työläältä. Ääntä on hyvä pyrkiä tuottamaan mahdollisimman normaalisti, vaikka sen voimakkuus olisikin vielä heikko. Ole yhteydessä Korva-, nenä- ja kurkkutautien poliklinikalle äänihuulien tarkastusta varten, jos äänesi ei ole palautunut 4–5 vuorokauden kuluttua leikkauksesta ja tarkastusta ei ole kotiutusvaiheessa tehty. Jos sinulla todetaan äänihuulihalvaus, aloitetaan kuntouttava puheterapia. Ääntä saat kuitenkin käyttää normaalisti.

Yhteystiedot

Korva-, nenä- ja kurkkutautien sairaanhoitaja klo 8–14, p. 014 269 5766

Päivystysapu p. 116 117